

การพัฒนาคลินิกไร้พุง คุณภาพ (DIET & PHYSICAL ACTIVITY CLINIC DEVELOPEMENT)

นางพะงา ศิวานุวัฒน์, อำนวย ภูภัทรพงศ์, ชัยรัชต์ จันทร์ตรี และคณะ
กองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

เป้าหมาย/วัตถุประสงค์

การดำเนินงานคลินิกไร้พุง มีเป้าหมายให้บริการประชาชนและชุมชนสามารถดูแลสุขภาพตนเองและเฝ้าระวังโรค เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 3 อ. อย่างยั่งยืน กรมอนามัย โดยกองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพได้ดำเนินการทบทวนและถอดบทเรียนแนวทางการดำเนินงานคลินิกไร้พุง ของสถานบริการสาธารณสุขแต่ละระดับเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานระหว่างเครือข่าย โดยนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาและเสริมพลังการดำเนินงานระดับพื้นที่ให้ก้าวไปสู่คลินิกไร้พุง คุณภาพ (DPAC Quality) โดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อทบทวนและถอดบทเรียนแนวทางการทำงานของแต่ละพื้นที่
2. เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานระหว่างเครือข่าย
3. เพื่อการนำองค์ความรู้ที่ได้จากการถอดบทเรียนไปพัฒนาโครงการคลินิกไร้พุง คุณภาพ (DPAC Quality) ในปี 2559 ต่อไป

กระบวนการ KMและเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการความรู้

การทบทวนและถอดบทเรียนใช้กระบวนการ : กิจกรรมถนนสายสุขภาพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการในการวางแผนการทำงานของแต่ละพื้นที่ กิจกรรมนี้ เป็นส่วนหนึ่งในเนื้อหาหลักสูตรการประชุมเชิงปฏิบัติการ “ถอดบทเรียนคลินิกไร้พุง มุ่งสู่คุณภาพ” เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการความรู้ โดยการแบ่งผู้เข้าร่วมประชุมฯ วาดภาพถนนสายสุขภาพของแต่ละพื้นที่ วางเป้าหมายการทำงานโครงการคลินิกไร้พุง คุณภาพ ปี 2559และวางแผนการทำงานโดยใช้หลักการ 5W1H

รูปแบบการดำเนินงาน

มาจากปัญหาการดำเนินการที่ผ่านมา (Gap Analysis) พบว่า มีช่องว่างเพื่อการพัฒนาและเป็นประเด็นในการจัดทำแผนบูรณาการยุทธศาสตร์การส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยทำงาน เพื่อนำ GAP จาก Dialogue มาสร้างคำถามโดยใช้ PICO และวิเคราะห์ตนเองโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล (SWOT Analysis) ค้นหาจุดแข็ง-จุดอ่อน เพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

ผลสำเร็จ/นวัตกรรมที่เกิดขึ้น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงาน ได้แก่ ระบบขับเคลื่อนการดำเนินงานมีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานสถานบริการสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง โดยมีแกนนำ อสม. ขับเคลื่อนการทำงานในชุมชน

แนวทางการขยายหรือพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้

มีการบูรณาการรวมคลินิก NCD และDPAC ให้ความรู้เพิ่มทักษะ 3 ทั้งนี้ ควรมีทีมทำงานแบบ สหสาขาวิชาชีพ จัดทำหลักสูตรปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 3อ. และพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลลัพธ์เพื่อสุขภาพในคลินิก DPAC มีการจัดทำสื่อ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างกระแสให้ทันสถานการณ์ เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่ดีของประชาชนอย่างยั่งยืน